

SO Z PROCHA MĚĆ RĚKA

čo. 32

- a) so skradžu zminyć
- b) wšudže proch wótrěć
- c) so rozpušćić

Prawa je wotmołwa **a**.

So z procha měć woznamjenja, so skradžu zminyć, tajnje woteńć, wosebje, hdyž dže wo njeprějnomnu situaciju. Nichtó njeptynje, zo džeš, tola nadobo zwěšća, zo tu hižo njejsy. Tuž praja, zo sy so z procha měł/a.

Takle móžeš tež prajić:

- čeknyć, z něčeho/něhdže twochnyć, so (z něčeho) zhubić, so zminyć
- so bjez slěda zhubić (so dospołnje zhubić)
- kaž z wětřikom so zhubić (so jara spěšnje zhubić)

Přípódla prajene:

Tute prajidmo, kotrež tež němčina znaje, je w něhdyšich wojerskich bitwach nastało. Při wojowanju na polu so wjele procha zběhaše. Tak móžachu so wojacy, kotřiž so wjace smjercí wustajić nochcychu, skradžu zminyć, so potajkim z procha měć. To dyrbjachu skradžu činić, dokelž bě čeknjenje z bitwišća zakazane.

Příklady z rěčneho korpusa:

Ně, wonaj wotmołwištaj, wo Helimuće njeběštaj hišće ženje ničo słyšałoj a zo dyrbjju so tak skoku kaž móžno z *procha měć*, hewak so tu woprawdže hišće mordarstwo stanje. (Fijałkojty čas. Budyšin 1996)

»*Dyrbimój so z procha měć*«, Jakub rjekny, a w jeho hłosu bě dyrkotanje, kotrež Filipej hnydom nadpadny. (Jurij Koch, Koče slěbro. Budyšin 2000)

Štóz móžeše, *měješe so tohodla z procha* a hladaše sebi w cuzbje wěšćiši schow. (Hronow a druhe powědančka. Budyšin 1967)